DRAFT PLAN I PROGRAM PUTOVANJA (DETALJAN PLAN SA SAVJETIMA)

AVANTURISTIČKI POHOD U MAROKO

Maroko 7 noći
Marakeš – Fes – Rabat – Kazablanka

Dobro došli na našu veliku avanturu u Maroko. Ova tura je kreirana za sve one koji vole putovanja, upoznavanje novih kultura, druženje i istraživanje autentičnih mjesta, ali uz nešto opuštenijii i ugodniji tempo putovanja. Plan putovanja je pažljivo prilagođen tako da omogućava dovoljno vremena za odmor, uživanje i doživljaj svake destinacije bez žurbe i napornog ritma. Ne boravimo samo u jednom mjestu niti organizujemo fakultativne izlete, već sve destinacije obilazimo zajedno kao dio programa putovanja, osim Chefchaouena koji nije usput na našoj ruti. Putnici koji nam se pridruže nisu samo turisti, nego naši saputnici sa kojima zajedno istražujemo ovu posebnu zemlju u prijatnoj, prijateljskoj i opuštenoj atmosferi.

1. DAN (nedjelja) 22.11. Sarajevo – Istanbul - Marakeš

Polazak iz Sarajeva u večernjim satima. Okupljanje na aerodromu u 06:00. Check-in i let za Istanbul u 08:15h. Dolazak u Istanbul, aerodromska procedura i let za Marakeš u 19:20h. Dolazak u Marakeš u 22:50h

2. DAN (ponedjeljak) - 23.11. Marakeš

Doručak. Obilazak Marakeša sa lokalnim vodičem. Slobodno vrijeme u Marakešu. Organizacija marokanske večeri. Noćenje.

Marakeš, *egzotičan crveni grad prepun palmi, vrtova ruža i krotitelja zmija, smjestio se u podnožju planine Atlas, par sati vožnje udaljen od Sahare. Marrakesh je najvažniji od četiri kraljevska grada Maroka. Trg* Jemaa el Fna *jedan je od najprometnijih i najživljih trgova u Africi i svijetu, centar života grada u punom smislu tih riječi. Nalazi se u unutar medine. Ovdje ćete naći krotitelje zmija, majmuna, žonglere, zvončare, akrobate, muške plesače, živopisno odjevene prodavače vode i soka i orijentalne pripovjedače. Trg je pod zaštitom UNESCO-a od 1985. godine. Marrakesh ima najveće natkrivene* ***tržnice u Maroku*** *u kojima se nude razni poznati i nepoznati začini, predmeti i odjeća od kože, šarene tradicionalne svjetiljke i brojne rukotvorine. Labirint ulica je prepun ljudi, magarećih zaprega, kao i raznih prodavača koji nude koješta. Ako volite puno hodati na pravom ste mjestu. Većina je građevina crvenkaste boje, stoga Marrakesh nazivaju* ***Crveni grad****. Za* ***obilazak medine*** *skinite* offline *karte jer je često signal preslab. Putokazi su smješteni visoko na zidovima i uglavnom usmjeravaju prema najbližem trgu. Unutar zidina nalaze se brojne bitne islamske građevine. Najvažnija je* ***džamija*** **Koutoubia** *iz 1162. godine čiji ćete 77 metara visok minaret teško promašiti. Ovaj je minaret Marrakeshu isto što i Eiffelov toranj Parizu. Turistima nije dozvoljen ulaz u džamiju. Izvan zidina medine smjestio se novi dio grada,* Gueliz, *s brojnim parkovima prepunima palmi od kojih su najpoznatiji* Menara *i* Agdal. *Ovdje se utjecaj arapske kulture i stila gradnje sjedinio s europskim, a taj zanimljiv spoj očarava ljude diljem svijeta. Možete posjetiti i egzotičan botanički vrt Mažorel (*Jardin Majorelle*) koji je poznata* ***atrakcija Marrakesh.***

3. DAN (utorak) - 24.11. Marakeš – Izlet u Pustinju Agafay

Doručak. Slobodan dan. Poslijepodnevni odlazak u kamenitu pustinju Agafay i marokansko veče u pustinji. mogućnost jahanja Kamila i vožnje kvadovima. Slobodno vrijeme. Noćenje.

4. DAN (srijeda) - 25.11. Marakeš – Rabat - Fes

Doručak. Check-out iz hotela i polazak prema Fesu. Usputno zaustavljanje u Rabat i pauze. Dolazak u Fes u predvečernjim satima. Slobodno vrijeme. Noćenje.

Carski grad ***Rabat*** *glavni je grad Maroka i spada među kulturnu baštinu koju je zaštitio UNESCO. To je primorski grad s bijelim kućama i okružen je bogatom i raznolikom historijom. Uz Fes, Meknès i Marrakech, jedan je od četiri „kraljevska grada" Maroka. Kao i kod mnogih marokanskih gradova, Rabat je podijeljen na Medinu, stari grad opasan zidinama i Ville Nouvelle, novi grad koga su izgradili Francuzi.*
Najčešći jezici koje ćete čuti na ulicama Rabata su arapski i francuski. Ovaj grad se zapravo sastoji od tri spojena grada, Temare, Rabata i Salea. Stari grad Rabat je opasan zidinama i smješten je na samoj morskoj obali. Tu je smješten muslimanski centar grada- Medina. Utvrda Kazba Udaja smještena je na samoj litici i ogromna je turistička atrakcija jer se tu nalazi ulaz u andaluzijski vrt i medresu gdje je smješten Muzej Maroka. Također, ovdje još vrijedi posjetiti Toranj Hassan gdje se nalaze stupovi koji su zapravo temelj za nikad do kraja izgrađenu džamiju koja je trebala biti najveća na svijetu. Preko puta je mauzulej prvog kralja Maroka, Muhameda V.

5. DAN (četvrtak) - 26.11. Fes

Doručak. Obilazak Fesa sa lokalnim vodičem. Slobodno vrijeme. Organizacija marokanske večeri. Noćenje.

Fes ili Fez *je najstariji od četiri kraljevska grada Maroka i drugi po veličini grad u ovoj zemlji. Grad Fes u Maroku, u sebi krije još jedan grad. Velika* ***medina u Fesu****, nazvana Fes el Bali (Stari Fes), gotovo je u potpunosti očuvan srednjovjekovni grad. Odmah nakon ulaska u medinu kroz vrata Bab Bou Jeloud osjećat ćete se kao da ste se vratili nekoliko stoljeća unatrag. U njoj živi više od 150.000 stanovnika, što ju čini najvećim naseljenim područjem u kojem ne voze auti. Ako dolazite nekom u goste, postoji šansa da će vam domaćin morati spustiti ljestve. Ulazna su vrata nekih kuća, podignuta visoko iznad zemlje. U prošlosti se noću nije moglo ući u grad. Preporuka je ne kretati se malim uličicama medine u kasne noćne sate. Kad smo kod malih uličica, neke su ulice u medini široke samo 50 cm! Fes prati reputacija kulturnog i duhovnog centra Maroka, kao i činjenica da je grad dom najstarijeg sveučilišta na svijetu, kojeg je u 9. stoljeću osnovala jedna žena. Medina u Fesu nudi pravu* ***turističku atrakciju****, koju ćete lako naći ako slijedite svoj nos. S nekoliko terasa kuća, možete promatrati tradicionalno bojanje i obradu kože, prizor koji je nepromijenjen od 11. stoljeća!* ***Kožarnice u Fesu*** *su jedne od najstarijih na svijetu. Koža se iz ovog grada izvozi po cijelom svijetu, a vi kao suvenir možete kupiti razne kožne proizvode. Nekad ih je bilo čak 300 u Fesu, danas svega nekoliko. Ipak, redovi velikih posuda ispunjenih raznobojnim kemikalijama u kojima ljudi nogama gaze u procesu obrade kože snažno djeluje na osjetila. U svakoj posudi je druga boja, hrpa ljudi koji nose kože, uranjaju u boju, suše... Sve boje se dobijaju prirodnim putem, od šafrana, ruže, maškare...*

6. DAN (petak) – 27.11. Fes - Kazablanka

Doručak. Rani polazak.. Dolazak u Kazablanku u podnevnim satima. Obilazak Kazabalanke sa vodičem. Slobodno vrijeme. Noćenje.

Vrlo vjerojatno, velika većina nas pogledala je poznati film ***Casablanca****, koji je postao svojevremeni klasik te uz to postavio određene standarde za sve druge filmove koji su uslijedili. Casablanca je zapravo grad u zapadnom Maroku, na obali Atlantskog oceana, a samo ime grada zapravo znači "bijela kuća". Grad broji 3,3 milijuna stanovnika te je najveći grad u Maroku, kao i glavna pomorska luka. Casablanca je izuzetno zanimljiv i poseban grad te svatko tko se odluči na dolazak definitivno neće otići razočaran. Svakako bismo vam htjeli preporučiti par mjesta koje bi mogli posjetiti dok ste tamo:* ***Džamija Hassan II*** *je jedno od najupečatljivijih znamenitosti Maroka, nastalih nakon proglašenja nezavisnosti. Ovo je treća po veličini džamija u svijetu, sa najvećim minaretom od svih džamija na svijetu. Džamiju je projektovao francuski arhitekta Michel Pinseau, a na njenoj gradnji radilo je gotovo 6 000 radnika. Džamija obezbeđuje prostor za 25 000 vernika, a u dvorište stane još 80 000 ljudi. Ogromni minaret uzdiže se na visini od 200 metara, što ga čini najvišim u svijetu. Stara Medina, ili stari grad, je originalni arapski grad djelimično zatvoren zidinama. Stari grad je labirint uskih ulica i kuća od kamena i bjelo okrečene cigle. Medina je prepuna prodavnica u kojima se prodaje raznovrsna roba. Luka Cazablance je najveća luka u Maroku, i jedna od naprometnijih na afričkom kontinentu. Luka je preplavljena masivnim brodovima, kontejnerima za skladištenje, i drugim. Ono što je naročito zanimljivo jeste pecanje u luci, naročito zbog ribe koje ovde ima u izobilju. Trg Mohammed V se nalazi u srcu grada. Trg je okružen predivnom kolonijalnom arhitekturom iz perioda francuske uprave. U tim zdanjima se danas nalaze brojne državne i javne institucije, a između njih se nalazi čudesna fontana u kojoj voda mjenja boju.*

7. DAN (subota) – 28.11. Kazablanka – Istanbul

Doručak. Check-out iz Hotela. Polazak na aerodrom u Kazablanki 14:30. Polijetanje aviona u 16:45 prema Istanbulu. Dolazak u Istanbul. Noćenje.

8. DAN (nedjelja) – 29.11. Istanbul – Sarajevo

Doručak. Check-out u 9:00 i slobodno vrijeme do polaska na aerodrom. Polazak na aerodrom prema dogovoru. Let prema Sarajevu u 14:50. Dolazak u Sarajevo u 14:40h.

BITNE NAPOMENE

**Plan je podložan promjeni uslijed subjektivnih i objektivnih okolnosti i agencija zadržava pravo promjene i izmjene.*

** Plan je kreiran više za avanturiste nego za turiste. Riječ je o putovanju koje podrazumijeva mijenjanje lokacija i hotela, boravak u autobusima na većim udaljenostima.*

**Plan nije za osobe koje su razmažene i koje nisu spremne za avanturu.*

** Ovo putovanje je organizovano za stalne putnike na putovanjima Victorius travel agencije i napominjemo da kako organizujemo sebi i prijateljima, tako ćemo i ostalim putnicima.*

**Za ovo putovanje važe opći uslovi putovanja agencije Victorius d.o.o.*

**U toku cijelog putovanja smo angažovali marokanskog vodiča koji će biti sa nam u toku cijelog putovanja.*

**Sobe u hotelima su sa dva tri li četiri kreveta. (Šatori i Riadi imaju drugi koncept, ali to ćemo dogovoriti)*

CIJENA: 1889,00 KM

Cijena uključuje:

- Avio karta sa taksama Sarajevo-Istanbul-Sarajevo
- Avio karta sa taksama Istanbul- Kazablanka / Marakeš – Istanbul
- Svi transferi između aerodroma i gradova unutar Maroka
- 1 noćenje u hotelu u Istanbulu sa doručkom (hotel 3*)
- 3 noćenja u hotelu u Marakešu sa doručkom (hotel 3*)
- 2 noćenja u hotelu u Fesu u Riadu ili hotelu sa doručkom (riad ili hotel 3*)
- 1 noćenja u hotelu u Kazablanki u hotelu sa doručkom (hotel 3*)
- Usluge pratioca grupe u toku cijelog putovanja
- Usluge agencije
- PDV

Cijena ne uključuje:

- Vizu sa ishođenjem 160,00 KM
- Turističke taxe u gradovima (oko 2 eura po noći)
- PZO 26,00 KM
- Doplata za lokalnog vodiča i pratioca grupe u toku cijelog putovanja - 10 eura (placamo vodicu)
- Fakultativni izlet u Afagay pustinju
- Doplate za vodiče u Marakešu, Fesu (oko 10 eura po gradu)
- Bakšiš za vozača 10€
- Bakšiš za vodiča (pratioca grupe) 15-20€
- Moguća organizacija Marokanske večeri u Marakešu i Fesu (dogovor na licu mjesta)
- Individualne troškove
- Opciono osiguranje od odustajanja od putovanja u slučaju spriječenosti putovanja (100,00 KM)

PRIJAVA I UPLATE:

Prijava je kompletna sa uplatom prve rate i poslanim dokazom o uplati. Prijave su moguće do popunjenja kapaciteta. Ukoliko se desi da se prijavi veći broj osoba od planiranog, uplate se rangiraju hronološki po vremenu uplate.

Uplate je moguće izvršiti na rate:

- Prva rata i prijava: 500,00 – 1.000,00 KM (do 20. oktobra)
- Druga rata: 500,00 KM (do kraja oktobra)
- Treća rata: ostatak (10 dana prije putovanja)

Uz uplatu prve rate potpisuje se ugovor o putovanju i samim tim se potvrđuje uplata. Odustajanje od putovanja je moguće u skladu sa općim pravilima i uslovima putovanja agencije Victorius d.o.o.

Potrebni dokumenti za vizu za Kraljevinu Maroko

1. **Obrazac (aplikacija)** popunjen štampanim slovima, potpisan i datiran.
2. **Kopija Lične karte,** obostrano (ili državljanstvo)
3. **Dvije fotografije** sa bijelom pozadinom (4*3 cm) na kojima se jasno vidi lice (nedavno uslikane).
4. **Važeći pasoš:** mora da važi najmanje 6 mjeseci, sa dvije prazne stranice.
5. **Jedna fotokopija pasoša** (stranice na Kojima nalaze podaci i slika),
6. **Rezervacija avio karata (AGENCIJA)**
7. **Hotelska rezervacija (AGENCIJA)**
8. **Putno zdravstveno osiguranje (AGENCIJA)**
9. **Izvod iz matične knjige rođenih (na engleskom se traži u općini)**
10. **3 zadnja izvoda iz banke (za studente i nezaposlene zadnja i tri izvoda izdržavaoca)**
11. POTVRDA O ZASPOSLENJU:
    a) **Za zaposlene:** Potvrda o radu sa apostile pečatom, sa jasno naznačenom pozicijom u firmi, datumoma zaposlenja, mjesečnom platom.
    b) **Za penzionere:** potvrda o primanju penzije iz PIO-MIO ovjerena apostile pečatom+ 3 zadnja bankovna izvoda,
    c) **Za nezaposlena lica:** Potvrda o preuzimanju odgovornosti sa apostille pečatom, potpisan od roditelja, supružnika ili djeteta + 3 najnovija izvoda iz banke + ovjerena lična lična karta osobe koja osigurava preuzimanje odgovornosti,
    d) **Za studente:** potvrda o redovnom studiranju ovjerena apostile pečatom, izjava roditelja/staratelja o saglosnosti putovanju djeteta te garanciji da su spremni pokriti sve troškove putovanja, moguće medicinske njege ili repatrijacije, ovjerena kopija lične karta roditelja/izdržavatelja i zadnja tri izvoda iz banke roditelja/izdržavatelja.

SVI DOKUMENTI MORAJU BITI NA ENGLESKOM JEZIKU

Prilikom ulaska u Maroko od putnika će tražiti na uvid povratne karte i finansijska sredstva potrebna za boravak u Maroku.

**Agencija ne preuzima odgovornost ukoliko putnik ne dobije vizu.*
*Agencija može da organizovano vadi vizu samo za građane BiH koji su učesnici putovanja.
*Za valjanost i ispravnost dokumenta potrebnih za vizu odgovara putnik koji aplicira.

SVE DOKUMENTE TREBATE DOSTAVITI U AGENCIJU DO 30.10.2026. U ZATVORENIM KOVERTAMA POREDANE PO GORNJEM REDOSLIJEDU, A FORMULAR ĆETE POPUNITI U AGENCIJI.
POTREBNO JE DA PORED SVIH DOKUMENATA DOSTAVITE I PUNOMOĆ ZA AGENCIJU DA MOŽE U VAŠE IME ODNIJETI I PODIĆI PASOŠE.

Agencija će sve dokumente da dostavi u ambasadu Maroka u Zagrebu, a zatim da dostavi pasoše u Zagreb kako bi se izdala viza. **Agencija garantuje za tajnost i sigurnost podataka.**

Agencija će pružiti pomoć i savjete prilikom vađenja vize za putnike

- **VALUTA I PLAĆANJA**

Valuta plaćanja u Maroku je dirhem, a odnos BAM/DIRHEM 1,00 KM = 6 DIRHEMA. Plaćanje u Maroku je uglavnom u gotovini, dok neka mjesta posjeduju i POS terminale, ali svakako preporuka je da se plaća gotovinom.
Što se tiče kupovine potrebno je imati na umu da je „cjenkanje“ dio tradicije i da svi prodavači do 5 puta uvećaju prvu cijenu, tako da ne treba kupovati na prvu cijenu.
Svakako se treba čuvati „scam“ i voditi računa o tome šta se naručuje, jer obično se ne izdaje račun, a turisti su idealna meta.

- **HRANA I ZDRAVLJE**

Tradicionalna hrana Maroka je drugačija od naše kontinentalne/mediteranske i drugačiji je 'šmek' hrane. Preporuka je da se hranite u restoranima koji imaju dobre recenzije. Hrana je uglavnom mješavina govedine, janjetine, piletine i raznog povrća sa začinima. Nemojte se iznenaditi ukoliko probate hranu za koju mislite da mora biti slana, a ona zapravo bude slatka. Voda se isključivo pije ako je flaširana. Tradicionalna jela su Kuskus i Tažin koje morate probati. Svakako je preporuka da probate marokanske specijalitete, a vodite računa da niste naviknuti na ovu vrstu hrane. Alkohol na ovom putovanju treba da izbjegavate, kako radi klime, tako i radi stožijih zakona u vezi sa kupovinom i služenjem. Cijene su pristupačne, pogotovo proizvodi lokalnog uzgoja i proizvodnje. Marokanski čaj i kafa se podrazumijeva i pije na svakom ćošku.
Pod obavezom je da se piju velike količine vode i da se hranite lahko varljivom hranom (voće i povrće). Standardne lijekove za putovanje treba ponijeti, a pogotovo za probavu, ali i kreme za zaštitu od sunca.

- **KLIMA I ODJEĆA**

Klima je raznolika u Maroku. Kod gradova na obali klima je mediteranska, dok u gorju je subkontinentalna i malo oštrija, dok u pustinjksim dijelovima Maroka je saharska i subsaharska klima. Maroko se nalazi u području gdje su moguće i brze promjene vremena, tako da uvijek treba imati pri sebi i kabanice. Večeri znaju biti jako hladne, pa i nešto dugih rukava je pod obavezom.
Odjeća je uvijek u skladu sa klimom, a savjetuje se da se odmah na početku kupi tradicionalna marokanska nošnja koja je najbolje rješenje. Pripadnicama ljepšeg spola se skreće pažnja da vode računa da se nalaze u državi u kojoj važe islamski zakoni i pravila, pa treba voditi računa da ne budu previše upadljive, te da trebaju izbjegavati kratke suknje i duboke dekoltee. U svakom slučaju, prilikom boravka u prvom gradu svi putnici se savjetuju da nabave odgovarajuću odjeću, za koju cijene nisu visoke. Kape i šeširi su obavezni kako bi se zaštitili od sunčevih zraka.

- **SIGURNOST**

Maroko se smatra jednom od najsigurnijih afričkih država, ali svakao treba voditi računa prilikom kretanja po noći, a pogotovo kada je riječ o djevojkama. Kao i u svim mjestima, džeparoši prevaranti su prisutni, a turisti su njihova meta. Treba izbjegavati konzumiranje alkohola i boravak na takvim mjestima gdje se isti konzumira. Konzumiranje droga je ilegalno i kažnjava se zatvorom ili deportacijom i sl.

- **INTERNET**

Iako postoje travel paketi za našu državu, savjetuje se uzimanje lokalnih kartica ili e-simova kako biste bili uvijek dostupni. Punjače možete ponijeti za našu struju, jer je i tamo isti tip utičnica.

- **PREVOZ**

U Marokanskim gradovima postoji autobuski prevoz i poprilično je jeftin. Taksi vozila su od 5 do 10 eura, ali se treba voditi računa da se prvo pita cijena, pa onda da vozi.

- **SUVENIRI I ZABAVA**

Maroko je specifičan po suvenirima, koji se mogu naći na svakom ćošku. Preporuka je da se kupuje na pijacama i bazarima. Ono što morate ponijeti iz Maroka je marokanski čaj, ešarpe, galabije, djellabe, kaftane, začine, torbe i sl. Također, prilikom kupovine se posebno savjetuje cjenkanje.
Zabavni život u maroku su svakako tradicionalne marokanske noći uz plesače i plesačic e, ukrotitelje zmija i majmuna, sa zvucima tarabuka, defova i sl. Ovo iskustvo je „must see and feel“ u Maroku.

- **JEZIK**

Jezik koji se priča u Maroku je marokanski arapski, odnosno naziva se Darija. U suštini to je arapski jezik koji je bio pod utjecajem franscuskog, španskog i berberskog utjecaja. Ovo su neke fraze koje morate znati prije putovanja:

IZRAZ/ REČENICA	IZGOVOR	ARAPSKI
- Merhaba, Zdravo	**Marhaba**	مرحبا
- Hvala	**Šukran**	شكرا
- Da	**Na’am**	نعم
- Molim	**Min Fadlak**	من فضلك
- Izvinite	**Afwan**	عفوا
- Dobro jutro, Sabahajrulah	**Sabah al-khair**	صباح الخير
- Dobro veče	**Masa’ al-khair**	مساء الخير
- Doviđenja	**Ma’a as-salamah**	مع السلامة
- Kako si?	**Kayfa haluke/i?**	كيف حالك؟
- Dobro, sam hvala	**Ana bikhair, shukran. Labass**	أنا بخير، شكرا
- Gdje je…?	**Ayna huwa/hiya?**	أين هو/ها؟
- Koliko košta?	**Bikam yakuluf?**	بكم يكلف؟
- Ne	**Laa**	لا
- Prijatno	**Besseha**	بالصحة
- Dobro	**Mezyan**	مزيان
- Idemo, hajde	**Yallah**	يلا
- Čaj	**Atay**	أتاي
- Kahva, kafa	**Qahwa**	قهوة
- Eselamu alejkum	**Eselamu alejkum**	السلام عليكم
- OK	**Wakha**	وخا
- To je dobro, dosta	**Safi**	صافي